

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. d)

Proba scrisă la FIZICĂ

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

A. MECANICĂ

Varianta 1

Se consideră accelerația gravitațională $g = 10 \text{ m/s}^2$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Dacă, pe toată durata mișcării unui corp, vectorul viteză momentană este egal cu vectorul viteză medie, atunci mișcarea corpului este:

- a. rectilinie uniform accelerată
- b. rectilinie uniform încetinită
- c. rectilinie uniformă
- d. curbilinie

(3p)

2. Simbolurile unităților de măsură fiind cele utilizate în manualele de fizică, unitatea de măsură în S.I a lucrului mecanic este:

- a. N
- b. J
- c. m
- d. W

(3p)

3. Simbolurile mărimilor fizice fiind cele utilizate în manualele de fizică, expresia matematică a legii lui Hooke este:

- a. $\frac{F}{S_0} = E \cdot \ell_0 \cdot \Delta \ell$
- b. $\frac{F}{S_0} = E \frac{\ell_0}{\Delta \ell}$
- c. $\frac{F}{S_0} = \frac{\Delta \ell}{E \cdot \ell_0}$
- d. $\frac{F}{S_0} = E \frac{\Delta \ell}{\ell_0}$

(3p)

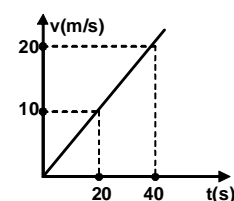
4. O minge este lăsată să cadă liber vertical. Neglijând rezistența aerului, viteza mingii după ce parcurge distanța $h = 0,8 \text{ m}$ este:

- a. 5 m/s
- b. 4 m/s
- c. 3 m/s
- d. 2 m/s

(3p)

5. În graficul din figura alăturată este reprezentată dependența de timp a vitezei unui vehicul care se deplasează rectiliniu. Valoarea accelerației vehiculului este:

- a. $0,5 \text{ m/s}^2$
- b. 1 m/s^2
- c. $1,5 \text{ m/s}^2$
- d. 2 m/s^2

(3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Pentru a ridica uniform accelerat, cu accelerația $a = 1 \text{ m/s}^2$, un corp cu masa $m = 2 \text{ kg}$ de-a lungul unui plan înclinat, suficient de lung, ce formează unghiul $\alpha \cong 37^\circ$ ($\sin \alpha = 0,6$; $\cos \alpha = 0,8$) cu orizontala, se acționează

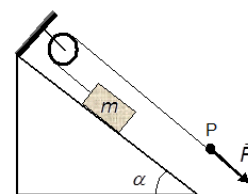
cu o forță \vec{F} , aplicată la capătul P al unui fir inextensibil legat de corp. Firul este trecut peste un scripete fix, lipsit de masă și fără frecări, ca în desenul din figura alăturată. Se neglijează frecările dintre corp și suprafața planului înclinat.

a. Reprezentați forțele care acționează asupra corpului în timpul deplasării acestuia de-a lungul planului înclinat.

b. Determinați valoarea forței \vec{F} .

c. Determinați valoarea forței de reacțiune din axul scripetelui.

d. Se dezleagă firul și se lasă corpul să alunece liber pe plan. Considerând că valoarea coeficientului de frecare la alunecare dintre corp și plan este $\mu = 0,2$, calculați valoarea accelerației corpului.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Un automobil cu masa $m = 1,5 \text{ t}$ se deplasează cu viteza constantă $v = 20 \text{ m/s}$ pe o distanță $d = 1 \text{ km}$. Puterea motorului în timpul acestei deplasări este $P = 20 \text{ kW}$, iar forța medie de rezistență la înaintarea este constantă.

a. Calculați energia cinetică a automobilului.

b. Calculați valoarea forței de tracțiune dezvoltată de motorul automobilului.

c. Determinați lucrul mecanic efectuat de forța de rezistență.

d. După parcurgerea distanței $d = 1 \text{ km}$ acțiunea motorului încetează. Forța de rezistență ce acționează asupra automobilului are valoarea $F_r = 1 \text{ kN}$. Calculați distanța parcursă de automobil până la oprire, măsurată din momentul opririi motorului.

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. d)

Proba scrisă la FIZICĂ

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ

Varianta 1

Se consideră: numărul lui Avogadro $N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, constanta gazelor ideale $R = 8,31 \text{ J} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$.

Între parametrii de stare ai gazului ideal într-o stare dată există relația: $p \cdot V = \nu RT$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Energia internă a unei cantități constante de gaz ideal crește atunci când gazul este supus unei:

- destinderi adiabatice
 - destinderi la presiune constantă
 - comprimări la presiune constantă
 - destinderi la temperatură constantă
- (3p)**

2. Unitatea de măsură în S.I a căldurii specifice a unei substanțe este:

- $\frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{K}}$
 - $\frac{\text{J} \cdot \text{kg}}{\text{K}}$
 - $\frac{\text{J} \cdot \text{K}}{\text{kg}}$
 - $\text{J} \cdot \text{kg} \cdot \text{K}$
- (3p)**

3. Simbolurile mărimilor fizice fiind cele utilizate în manualele de fizică, expresia matematică a relației Robert Mayer este:

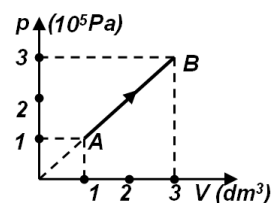
- $C_p + C_v = R$
 - $C_p + C_v = \mu \cdot R$
 - $\mu(C_p + C_v) = R$
 - $C_p - C_v = R$
- (3p)**

4. O cantitate de gaz ideal monoatomic este încălzită la volum constant absorbind căldura $Q = 5 \text{ kJ}$. Variația energiei interne a gazului în acest proces este:

- $\Delta U = 5 \text{ kJ}$
 - $\Delta U = 3 \text{ kJ}$
 - $\Delta U = -3 \text{ kJ}$
 - $\Delta U = -5 \text{ kJ}$
- (3p)**

5. O cantitate constantă de gaz ideal descrie procesul A-B reprezentat în figura alăturată. Lucrul mecanic efectuat de gaz este:

- 800 J
- 700 J
- 600 J
- 400 J

(3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Un cilindru închis la ambele capete este împărțit în două compartimente printr-un piston, inițial blocat. În compartimentul din dreapta se află $\nu_1 = 0,1 \text{ mol}$ de heliu ($\mu_1 = 4 \text{ g/mol}$) la presiunea $p_1 = 1,5 \cdot 10^5 \text{ Pa}$. În compartimentul din stânga se află $\nu_2 = 0,3 \text{ mol}$ de oxigen ($\mu_2 = 32 \text{ g/mol}$) la presiunea $p_2 = 3 \cdot 10^5 \text{ Pa}$. Gazele, cu comportare ideală, se află la aceeași temperatură $t = 27^\circ\text{C}$.

- Calculați masa totală a gazelor din cilindru;
- Determinați raportul dintre volumul ocupat de oxigen și cel ocupat de heliu;
- Se îndepărtează pistonul. Calculați presiunea amestecului de gaze obținut în cilindru.
- Calculați masa molară a amestecului obținut după îndepărtarea pistonului.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

O cantitate $\nu = 0,12 \left(\cong \frac{1}{8,31} \right) \text{ mol}$ de gaz ideal monoatomic ($C_v = 1,5R$) se află la temperatura $T_1 = 300 \text{ K}$.

Gazul descrie un proces ciclic format din următoarele transformări:

- 1-2: încălzire la volum constant până la presiunea $p_2 = 2p_1$
- 2-3: destindere la temperatură constantă până la volumul $V_3 = 2V_1$
- 3-1: comprimare la presiune constantă până în starea inițială.

Se consideră $\ln 2 \cong 0,7$.

- Reprezentați grafic procesul în coordonate $p-V$;
- Calculați variația energiei interne a gazului în transformarea 1-2;
- Calculați lucrul mecanic efectuat de gaz în transformarea 2-3;
- Calculați căldura cedată de gaz în transformarea 3-1.

Examenul de bacalaureat național 2019

**Proba E. d)
Proba scrisă la FIZICĂ**

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU

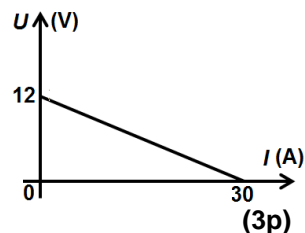
Varianta 1

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Notățiile fiind cele utilizate în manualele de fizică, unitatea de măsură a produsului $U \cdot I$ este aceeași cu cea a mărimii exprimate prin:

- a. $U^2 \cdot R \cdot \Delta t$ b. $P \cdot \Delta t$ c. $I^2 R$ d. $\frac{U^2}{R \cdot \Delta t}$ (3p)

2. În graficul din figura alăturată este reprezentată dependența tensiunii măsurate la bornele unei baterii cu parametrii E și r , de intensitatea curentului prin circuit, atunci când la bornele ei se conectează un rezistor de rezistență variabilă R . Tensiunea electromotoare a bateriei are valoarea:

- a. $E = 12 \text{ V}$
b. $E = 24 \text{ V}$
c. $E = 30 \text{ V}$
d. $E = 36 \text{ V}$

3. Un consumator având rezistența electrică R este conectat la o grupare paralel formată din n acumulatori identice fiecare având tensiunea electromotoare E și rezistența interioară r . Intensitatea curentului prin consumator este:

- a. $I = \frac{E}{R + n \cdot r}$ b. $I = \frac{n \cdot E}{n \cdot R + r}$ c. $I = \frac{n \cdot E}{R + n \cdot r}$ d. $I = \frac{E}{n \cdot R + r}$ (3p)

4. Sarcina electrică totală care a traversat secțiunea transversală a unui conductor în $\Delta t = 0,5 \text{ min}$ este $Q = 600 \text{ mC}$. Intensitatea curentului ce străbate conductorul are valoarea:

- a. $I = 300 \text{ mA}$ b. $I = 240 \text{ mA}$ c. $I = 120 \text{ mA}$ d. $I = 20 \text{ mA}$ (3p)

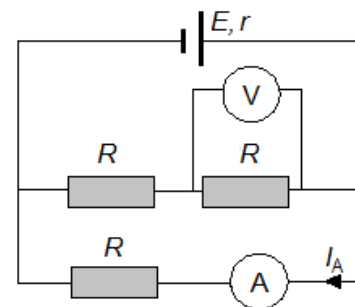
5. Rezistența unui conductor liniar, omogen, de lungime $\ell = 100 \text{ m}$, cu aria secțiunii transversale de 1 mm^2 , confecționat din aluminiu ($\rho_{Al} = 2,75 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot \text{m}$), are valoarea:

- a. $0,275 \Omega$ b. $2,75 \Omega$ c. $27,5 \Omega$ d. 275Ω (3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

În figura alăturată este reprezentată schema unui circuit electric. Bateria are tensiunea electromotoare $E = 12 \text{ V}$ și rezistența interioară r . Gruparea mixtă este formată din trei rezistori identici, având rezistența $R = 21 \Omega$. Intensitatea curentului indicată de ampermetru are valoarea $I_A = 0,5 \text{ A}$. Considerând că instrumentele de măsură conectate în circuit sunt ideale ($R_A \cong 0 \Omega, R_V \rightarrow \infty$), determinați:

- a. valoarea rezistenței electrice echivalente a circuitului exterior bateriei;
b. valoarea intensității curentului electric care străbate sursa;
c. valoarea rezistenței interioare a bateriei;
d. valoarea tensiunii electrice U_V indicate de voltmetrul conectat în circuit.

(15 puncte)

III. Rezolvați următoarea problemă:

O baterie este formată din $n = 5$ elemente galvanice identice grupate în serie. Fiecare element are tensiunea electromotoare E și rezistența interioară $r = 1 \Omega$. La bornele bateriei se conectează doi consumatori, grupați în serie, ale căror rezistențe sunt $R_1 = 10 \Omega$, respectiv $R_2 = 5 \Omega$. Intensitatea curentului prin baterie este $I = 0,5 \text{ A}$. Determinați:

- a. valoarea tensiunii electromotoare E a unui element;
b. puterea debitată de baterie pe circuitul exterior;
c. energia consumată de rezistorul R_1 , într-o oră de funcționare;
d. randamentul circuitului electric dat.

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. d)

Proba scrisă la FIZICĂ

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

D. OPTICĂ

Varianta 1

Se consideră: viteza luminii în vid $c = 3 \cdot 10^8$ m/s, constanta Planck $h = 6,6 \cdot 10^{-34}$ J · s.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Indicele de refracție n al atmosferei unei planete scade cu înălțimea h după legea $n = n_0 - \alpha h$. Unitatea de măsură în S.I. a constantei α este:

- a. m^{-1} b. $m^{1/2}$ c. m d. m^2 **(3p)**

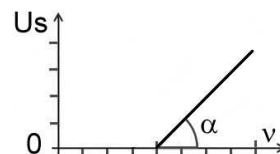
2. Venind din aer ($n_{\text{aer}} \cong 1$), o rază de lumină ajunge la suprafața unui mediu optic transparent cu indicele de refracție n . La suprafața mediului raza de lumină este parțial reflectată și parțial refractată. Raportul dintre viteza de propagare a razei reflectate și viteza de propagare a razei refractate este:

- a. 1 b. $1/n$ c. n d. n^2 **(3p)**

3. Simbolurile mărimilor fizice fiind cele utilizate în manualele de fizică, energia unui foton dintr-o radiație având frecvența ν poate fi calculată cu relația:

- a. $\varepsilon = \frac{h}{c}$ b. $\varepsilon = h\nu$ c. $\varepsilon = hc$ d. $\varepsilon = \frac{hc}{\nu}$ **(3p)**

4. Graficul din figura alăturată prezintă dependența tensiunii de stopare a curentului fotoelectric de frecvența radiației monocromatice care cade pe fotocatod, în cazul efectului fotoelectric extern. Notațiile fiind cele utilizate în manualele de fizică, panta dreptei ($tg\alpha$) este:

- a. $\frac{e}{h}$ b. e c. h d. $\frac{h}{e}$ **(3p)**

5. Un sistem afocal este format din două lentile subțiri, convergente, identice, situate la distanța $d = 120$ cm una față de alta. Valoarea distanței focale f a unei lentile este:

- a. 45 cm b. 60 cm c. 75 cm d. 90 cm **(3p)**

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

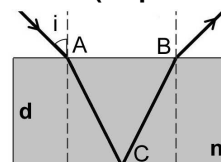
Un obiect liniar cu înălțimea de 10 mm este așezat perpendicular pe axa optică principală a unei lentile subțiri, la distanța de 30 cm față de lentilă. Imaginea clară a obiectului se formează pe un ecran situat la distanța de 60 cm față de lentilă.

- Calculați distanța dintre obiect și imaginea obiectului.
- Determinați distanța focală a lentilei.
- Calculați înălțimea imaginii obiectului pe ecran.
- Realizați un desen în care să evidențiați construcția imaginii obiectului prin lentilă în situația descrisă.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

O rază de lumină care vine din aer ($n_{\text{aer}} \cong 1$), cade în punctul A sub un unghi de incidență $i = 45^\circ$, pe fața superioară a unei lame transparente cu fețele plan-paralele, ca în figura alăturată. În punctul C raza se reflectă și părăsește lama prin punctul B. Cunoscând indicele de refracție al lamei $n = 1,41$ ($1,41 \cong \sqrt{2}$) precum și grosimea

lamei $d = 1,73$ cm ($1,73 \cong \sqrt{3}$), determinați:

- unghiul de refracție la trecerea razei de lumină din aer în lamă;
- distanța parcursă de raza de lumină prin lamă;
- distanța dintre punctul de incidență A și punctul de emergență B al razei de lumină;
- deviația unghiulară a razei de lumină la trecerea prin lamă (unghiul făcut de direcția razei care intră în lamă cu direcția razei care iese din lamă).